

Projekt

z dnia .....zgłoszony przez Burmistrza
Miasta Sandomierza

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA SANDOMIERZA**

z dnia ..... 2016 r.

**w sprawie przyjęcia Gminego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 w Gminie
Sandomierz**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015 poz. 1515 z późn. zm.), art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 poz. 332 z późn. zm.), Rada Miasta Sandomierza uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminy Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 w Gminie Sandomierz stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Sandomierza oraz Dyrektorowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Zadaniem własnym gminy, określonym w art 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest opracowanie i realizacja gminnego programu wspierania rodziny.

Zadaniem programu wspierania rodziny jest zapobieganie dysfunkcji rodziny poprzez tworzenie systemu wspomagającego rodzinę, dzieci i młodzież w taki sposób aby była w stanie samodzielnie zmierzyć się z własnymi problemami. Pomoc powinna mieć na celu podtrzymanie umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych poprzez wzmocnienie zasobów tkwiących w poszczególnych członkach rodziny, poprawę jakości życia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wspieranie rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Aby skutecznie zapobiegać dysfunkcji rodziny koniecznością jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę. Najważniejszą sprawą jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dla dzieci i młodzieży w taki sposób, aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców w przyszłości. Pozostawienie rodzin bez fachowego dla nich wsparcia i pomocy specjalistycznej może spowodować wzrost zjawiska ich degradacji i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami. Ważne jest by pomoc specjalistyczna (psychologiczna, socjalna, prawna) mogła być dla rodzin ubogich bezpłatna. W pierwszej kolejności rodzina powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzania się ze swoimi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymulować aktywność własną, wyzwalać potencjał i pozwalać na uczenie się nowych umiejętności. Pomoc powinna przede wszystkim być nakierowana na wsparcie dziecka w rodzinie i w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, organizacji pozarządowych i innych instytucji działających na rzecz rodziny i dziecka.

Dotychczas obowiązujący Program Wspierania Rodziny przyjęty uchwałą Nr XXIV/268/2012 z dnia 19.12.2012r., z dniem 31.12.2015r. utracił moc obowiązującą.

W związku z powyższym przyjęcie gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 jest w pełni uzasadnione.

Załącznik do Uchwały Nr .....

Rady Miasta Sandomierza

z dnia ..... 2016 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2016 – 2018 W GMINIE SANDOMIERZ

WSTĘP

Zgodnie z treścią ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu wspierania rodziny. Celem programu jest wspieranie środowisk mających trudności z realizacją swoich naturalnych funkcji, ze szczególnym uwzględnieniem zaniechań o charakterze opiekuńczo – wychowawczym.

Rola rodziny w procesie socjalizacji dziecka jest nieoceniona i została obszernie opisana w literaturze przedmiotu. Obecnie komórka społeczna, jaką jest rodzina pozostaje w centrum zainteresowania zarówno teoretyków nauk społecznych jak i praktyków, zajmujących się, na co dzień pracą socjalną, edukacją, interwencją, czy profilaktyką. Analiza kondycji współczesnych rodzin dostarcza szeregu informacji na temat potrzeb i problemów, zarówno lokalnych społeczności jak i całego społeczeństwa. Oddziaływania wspierające, chroniące i stymulujące rodzinę stają się uzasadnionym standardem pracy wielu instytucji na różnych szczeblach administracyjnych. Dysfunkcje rodzinne znajdują swoje odzwierciedlenie w licznych, niepokojących zjawiskach społecznych, dlatego zabieganie o zdrową, silną, stabilną i bezpieczną rodzinę powinno być działaniem interdyscyplinarnym leżącym w interesie szeroko rozumianego ogółu.

Gmina Sandomierz dostrzegając realną potrzebę wspierania środowisk borykających się z różnymi trudnościami realizuje szereg działań mających na celu wzmacnianie funkcjonalności rodzin. Działania te podejmowane są między innymi w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny. Zróżnicowane formy pomocy adresowane są zarówno do dzieci, dorosłych, osób starszych jak i niepełnosprawnych. Szczególną troską i wsparciem obejmowane są dzieci, które z oczywistych względów nie są w stanie skutecznie radzić sobie z różnymi przeciwnościami losu generowanymi przez świat bezradnych społecznie i wychowawczo dorosłych. Dobro dziecka zawsze pozostaje priorytetem, jednak systemowe spojrzenie na strukturę rodziny wskazuje na konieczność równoległej pracy z każdym jej członkiem, niezależnie od rodzaju rozpoznanych trudności.

Bardzo często problemy, z jakimi borykają się rodziny mają złożoną etiologię i nakładają się na siebie. Jedne dysfunkcje przyczyniają się do występowania innych. Przerwanie tego błędnego kręgu najczęściej przekracza możliwości i zasoby własne rodzin. Dlatego tak ważna wydaje się być pomoc instytucjonalna świadczona w sposób odpowiedzialny i profesjonalny. Problemy takie jak: ubóstwo, bezrobocie, brak kompetencji rodzicielskich, przemoc, uzależnienia, kryzysy, czy choroby, wymagają stworzenia zintegrowanego systemu pomocy. Niezwykle istotne są działania podejmowane nie tylko na poziomie interwencyjnym, ale także prewencyjnym i profilaktycznym. Gminny Program Wspierania Rodziny centralizuje i koordynuje system wsparcia, na który składają się działania wielu służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny.

Rozdział 1. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 332 z późn. zm.);

2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. 2015 r. poz. 163 z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. 2015r. poz. 1390);
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2015. poz. 1286 z późn. zm.).

Rozdział 2.

Diagnoza demograficzna i społeczna w gminie Sandomierz

Według danych Urzędu Miasta w Sandomierzu, na dzień 31.12.2014r. miasto Sandomierz zamieszkiwało 24 326 osób, w tym 12 882 kobiety i 11 444 mężczyzn (dane GUS). Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Sandomierzu na koniec 2014 roku na terenie miasta zarejestrowanych było 1209 osób bezrobotnych, w tym 723 osoby długotrwale bezrobotne. Łącznie ze świadczeń pomocy społecznej w ramach zadań własnych i zleconych, bez względu na ich rodzaj, formę i źródło finansowania skorzystało 627 rodzin w 2012 roku, 655 w 2013 roku, 617 w 2014 roku.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu wspiera potrzebujące rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i funkcjonowania w warunkach gwarantujących bezpieczeństwo i możliwość rozwoju. Podejmowane działania polegają przede wszystkim na wykorzystywaniu i wzmacnianiu zasobów własnych rodzin i stymulowaniu ich w procesie usamodzielniania. Najczęstszymi powodami przyznania pomocy społecznej jest bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Tabela nr 1. Najczęstsze powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		
	2012	2013	2014
Ubóstwo	237	268	280
Potrzeba ochrony macierzyństwa	43	48	43
- w tym wielodzietność	33	39	35
Bezrobocie	293	295	279
Niepełnosprawność	322	331	322
Długotrwała lub ciężka choroba	386	395	383
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	175	194	197
- w tym rodziny niepełne	85	97	93
- rodziny wielodzietne	27	28	23
Alkoholizm	58	58	59
Liczba osób objętych pomocą ogółem	1501	1590	1422

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS w Sandomierzu

Tabela nr 2. Rodziny objęte pomocą OPS z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie.

Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin		
	2012	2013	2013
1 dziecko	41	42	45
2 dzieci	51	51	51
3 dzieci	22	27	17
4 dzieci	13	14	12
5 dzieci	2	3	0
6 dzieci	2	1	1
7i więcej dzieci	0	0	0

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS w Sandomierzu

W ostatnich latach wyraźnie wzrosła liczba rodzin objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu bezradności opiekuńczo – wychowawczej. Dostrzegając ten narastający problem Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu od 2012 roku zatrudnia asystentów rodziny, którzy wspierają bezradnych i niekompetentnych rodziców w realizacji obowiązków, związanych przede wszystkim z opieką i wychowywaniem dzieci. Wzmacnianie zasobów własnych rodzin ma uchronić dzieci przed ostatecznością, jaką jest ich zabezpieczenie poza rodziną (w placówkach opiekuńczo - wychowawczych lub rodzinach zastępczych). Tutejszy Ośrodek aktualnie zatrudnia 2 asystentów rodziny w systemie zadaniowego czasu pracy. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności i wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15-tu rodzin. Wspieranie rodziny jest prowadzone za zgodą rodziny oraz z jej aktywnym udziałem. Asystent rodziny pracując z rodziną bazuje na jej zasobach własnych, wykorzystuje dostępne źródła wsparcia zewnętrznego i każdorazowo zmierza do wyposażenia rodziny w kompetencje umożliwiające usamodzielnienie.

Tabela nr 3. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny oraz liczba rodzin, z którymi asystent zakończył współpracę w latach 2012- 2014.

	2012	2013	2014
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	23	26	24
Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	2	3	1
Liczba rodzin, które zakończyły pracę z rodziną ze względu na osiągnięcie celów.	2	3	5

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS w Sandomierzu

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowi, że w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców zostaje ono umieszczone w pieczy zastępczej.

Pieczą zastępczą może być sprawowana w formie rodzinnej lub instytucjonalnej. Przez rodzinną pieczę zastępczą rozumie się rodziny zastępcze (spokrewnione, niezawodowe, zawodowe) oraz rodzinne domy dziecka. Instytucjonalna pieczę zastępcza to : placówki opiekuńczo – wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek partycypowania w kosztach związanych z umieszczeniem dziecka w szeroko rozumianej pieczy zastępczej. Wydatki kształtują się na poziomie 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej wydatków na opiekę i wychowanie dziecka.

Poniższa tabela obrazuje liczbę dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej i tym samym gmina Sandomierz została zobligowana do częściowego ponoszenia kosztów związanych z ich pobytem w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Tabela nr 4. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, za które gmina zobowiązana jest do ponoszenia odpłatności oraz koszty ponoszone przez gminę w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych	5	5	5
Roczna kwota środków przekazanych przez gminę za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych	3.486,84	8.182,02	11.566,53
Liczba dzieci przebywających w placówce opiekuńczo- wychowawczej	0	5	7
Roczna kwota środków przekazanych przez gminę za pobyt dzieci w placówce opiekuńczo- wychowawczej	0	5.001,30	30.144,31

źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS w Sandomierzu

Łączny koszt utrzymania dzieci w pieczy zastępczej ze strony gminy wyniósł: w 2012r.- 3.486,84 zł, w 2013r. - 13.183,32 zł w 2014r.- 41.710,84 zł. Przedłożone wyżej dane dowodzą, iż z roku na rok wzrasta liczba dzieci umieszczanych w placówkach, a tym samym koszty ponoszone z tego tytułu przez gminę.

Na terenie gminy Sandomierz niewydolność opiekuńczo – wychowawcza dość wyraźnie zarysowuje się na mapie problemów społecznych. Najczęściej ta forma dysfunkcji współwystępuje z innymi i nie sposób ustalić pomiędzy nimi prostej zależności przyczynowo – skutkowej. Dlatego wspieranie rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi tak naprawdę wiąże się z całym szeregiem oddziaływań zorientowanych na problemy materialno - bytowe, kompetencje rodzicielskie, uzależnienia, niepełnosprawność, czy przemoc.

Rozdział 3. Cele programu

Celem głównym programu jest wzmocnienie funkcji opiekuńczo –wychowawczej rodzin z terenu gminy Sandomierz poprzez tworzenie warunków umożliwiających poprawę sytuacji społecznej rodzin przejawiających bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych oraz ich wspieranie w prawidłowym funkcjonowaniu.

Rozdział 4. Zadania do realizacji

1. Wsparcie rodzin mających trudności w zaspokajaniu fundamentalnych potrzeb natury materialno – bytowej.

A) Udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

B) Zabezpieczenie ciepłych posiłków dzieciom z rodzin posiadających ubogie zasoby finansowe w szkołach, przedszkolach oraz żłobkach.

C) Pomoc w wyposażeniu dzieci z ubogich rodzin w niezbędne artykuły szkolne oraz podręczniki

D) Zapewnienie pomocy materialnej rodzinom z systemu świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego oraz dodatków mieszkaniowych.

E) Udzielanie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin stypendiów oraz zasiłków szkolnych.

Wskaźniki monitorujące:

- liczba rodzin objętych wsparciem finansowym i rzeczowym,
- liczba dzieci, którym OPS finansuje posiłki w szkołach lub przedszkolach,
- liczba rodzin, które otrzymały pomoc na zakup podręczników i wyposażenia dzieci do szkoły,
- liczba rodzin, które otrzymały pomoc materialną z systemu świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, dodatku mieszkaniowego,
- liczba osób, które otrzymały stypendium szkolne.

2. Minimalizacja zjawiska dysfunkcji opiekuńczo – wychowawczych, wzmacnianie kompetencji rodzicielskich i zasobów rodzinnych, promowanie zdrowego modelu rodziny:

A) Praca socjalna świadczona w środowiskach pozostających w zainteresowaniu Ośrodka Pomocy Społecznej.

B) Objęcie wsparciem asystenta rodziny środowisk charakteryzujących się bezradnością wychowawczą oraz brakiem zaradności życiowej – systematyczna praca bazująca na zasobach własnych rodzin, zmierzająca do stopniowego usamodzielniania i optymalizacji funkcjonowania społecznego.

C) Objęcie rodzin przeżywających trudności pomocą rodzin wspierających.

D) Opracowanie i realizacja programów oraz kampanii mających na celu edukację i zwiększenie świadomości społecznej różnych grup wiekowych w zakresie funkcji rodziny i potencjalnych zagrożeń - profilaktyka uzależnień i przemocy, promowanie zdrowego modelu rodziny, stwarzanie możliwości doskonalenia kompetencji rodzicielskich.

E) Organizacja grup wsparcia i grup samopomocowych dla przedstawicieli rodzin zmagających się z różnymi dysfunkcjami społecznymi.

F) Współpraca instytucji i organizacji z terenu gminy Sandomierz zajmujących się pomocą rodzinie.

Wskaźniki monitorujące:

- liczba rodzin objętych wsparciem w formie pracy socjalnej,
- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny,
- liczba realizowanych programów osłonowych,
- liczba działających grup wsparcia i grup samopomocowych dla przedstawicieli rodzin zmagających się z różnymi dysfunkcjami społecznymi.

3. Zapewnienie zróżnicowanych form pomocy dzieciom wzrastającym

A) Zagwarantowanie dzieciom i młodzieży dodatkowej opieki, udzielanie pomocy w nauce, wspieranie w realizacji obowiązku szkolnego, stworzenie możliwości konstruktywnego spędzania czasu wolnego, rozwijania zainteresowań i uzdolnień oraz socjalizacji w grupie rówieśniczej.

B) Prowadzenie placówek wsparcia dziennego mających na celu wspieranie rodzin w realizacji podstawowych funkcji na rzecz dzieci.

C) Współpraca placówek oświatowych ze specjalistycznymi podmiotami świadczącymi pomoc dziecku i rodzinie w zakresie rozwiązywania trudności wychowawczych i problemów szkolnych.

D) Prowadzenie działalności o charakterze socjoterapeutycznym w odniesieniu do dzieci przejawiających trudności adaptacyjne, zaburzenia zachowania i emocji, wzrastających w rodzinach dysfunkcyjnych, zagrożonych podejmowaniem zachowań ryzykownych i niedostosowaniem społecznym.

E) Realizacja inicjatyw profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży – promowanie zdrowego trybu życia wolnego od uzależnień i przemocy.

F) Prowadzenie działalności diagnostycznej i terapeutycznej (psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej) dla dzieci i młodzieży z terenu gminy.

Wskaźniki monitorujące:

- liczba dzieci uczęszczających na zajęcia w świetlicach,
- liczba dzieci korzystających z zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań,
- liczba dzieci korzystających z zajęć dydaktyczno- wyrównawczych, korekcyjno- kompensacyjnych, rewalidacyjnych, logopedycznych,
- liczba inicjatyw profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży promujących zdrowy tryb życia wolny od uzależnień i przemocy.

4. Zapewnienie dostępności poradnictwa i wsparcia specjalistycznego.

A) Zagwarantowanie możliwości skorzystania z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, prawnego, pedagogicznego, z dziedziny terapii uzależnień oraz innych specjalistów według potrzeb).

B) Objęcie opieką psychologiczną rodzin borykających się z trudnościami w realizacji swoich naturalnych funkcji.

C) Zagwarantowanie dostępności pomocy specjalistycznej w trybie interwencyjnym w przypadku kryzysów życiowych i sytuacji nagłych.

Wskaźniki monitorujące:

- liczba osób objętych wsparciem psychologicznym w ramach informacji przekazanych przez Poradnię Terapii Uzależnień, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Urząd Miejski,
- liczba osób korzystających z różnorodnych form konsultacji realizowanych przez Punkt Interwencji Kryzysowej, Punkt Edukacyjno- Konsultacyjny, Poradnię Terapii Uzależnień, Poradnię Psychologiczno Pedagogiczną.

Rozdział 5. Harmonogram działań

Cele szczegółowe	Zadania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji
1. Wsparcie rodzin mających trudności w zaspokajaniu fundamentalnych potrzeb natury materialno – bytowej	Udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	Ośrodek Pomocy Społecznej, Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża	2016-2018
	Zabezpieczenie ciepłych posiłków dzieciom z rodzin posiadających ubogie zasoby finansowe w szkołach, przedszkolach oraz żłobkach	Ośrodek Pomocy Społecznej	2016-2018
	Pomoc w wyposażeniu dzieci z ubogich rodzin w niezbędne artykuły szkolne oraz podręczniki	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe	2016-2018
	Zapewnienie pomocy materialnej rodzinom z systemu świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego oraz dodatków mieszkaniowych	Ośrodek Pomocy Społecznej	2016-2018
	Udzielanie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin stypendiów oraz zasiłków szkolnych	Urząd Miejski	2016-2018
2. Minimalizacja zjawiska dysfunkcji opiekuńczo – wychowawczych, wzmacnianie kompetencji rodzicielskich i zasobów rodzinnych, promowanie zdrowego modelu rodziny	Praca socjalna świadczona w środowiskach pozostających w zainteresowaniu Ośrodka Pomocy Społecznej	Ośrodek Pomocy Społecznej	2016-2018
	Objęcie wsparciem asystenta rodziny środowisk charakteryzujących się bezradnością wychowawczą oraz brakiem zaradności życiowej	Ośrodek Pomocy Społecznej	2016-2018
	Objęcie rodzin przeżywających trudności pomocą rodzin wspierających.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2016-2018 (zgodnie ze zgłaszany

			mi potrzebami)
	Opracowanie i realizacja programów oraz kampanii mających na celu edukację i zwiększenie świadomości społecznej różnych grup wiekowych w zakresie funkcji rodziny i potencjalnych zagrożeń	Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża	2016-2018
	Organizacja grup wsparcia i grup samopomocowych dla przedstawicieli rodzin zmagających się z różnymi dysfunkcjami społecznymi	Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej	2016-2018
	Współpraca instytucji i organizacji z terenu gminy Sandomierz zajmującymi się pomocą rodzinie	Wszyscy realizatorzy programu	2016-2018
3. Zapewnienie zróżnicowanych form pomocy dzieciom wzrastającym w środowiskach borykających się trudnościami w realizacji funkcji opiekuńczo - wychowawczej	Zagwarantowanie dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych dodatkowej opieki, udzielanie pomocy w nauce, wspieranie w realizacji obowiązku szkolnego, stworzenie możliwości konstruktywnego spędzania czasu wolnego, rozwijania zainteresowań, i uzdolnień oraz socjalizacji w grupie rówieśniczej	Świetlice socjoterapeutyczne, Placówki oświatowe	2016-2018
	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego mających na celu wspieranie rodzin w realizacji podstawowych funkcji na rzecz dzieci.	Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej	2016-2018
	Współpraca placówek oświatowych ze specjalistycznymi podmiotami świadczącymi pomoc dziecku i rodzinie w zakresie rozwiązywania trudności wychowawczych i problemów szkolnych	Placówki oświatowe, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Świetlice socjoterapeutyczne „Bajka” i „Przystań”, Punkt Interwencji Kryzysowej, Miejski Ośrodek Rozwoju Osobistego, Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna	2016-2018
	Prowadzenie działalności o charakterze socjoterapeutycznym w odniesieniu do dzieci przejawiających trudności adaptacyjne, zaburzenia zachowania i emocji, wzrastających w rodzinach dysfunkcyjnych, zagrożonych podejmowaniem zachowań ryzykownych i niedostosowaniem społecznym	Urząd Miejski, Świetlice socjoterapeutyczne „Bajka” i „Przystań”, placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna	2016-2018
	Realizacja inicjatyw profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży – promowanie zdrowego trybu życia wolnego od uzależnień i przemocy	Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Świetlice socjoterapeutyczne „Bajka” i „Przystań”, Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komenda Powiatowa Policji, Zespół Interdyscyplinarny, Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża	2016-2018
	Prowadzenie działalności diagnostycznej i terapeutycznej (psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej) dla dzieci i młodzieży z terenu gminy	Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna, placówki oświatowe	2016-2018
4. Zapewnienie dostępności poradnictwa i wsparcia specjalistycznego	Zagwarantowanie możliwości skorzystania z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, prawnego, pedagogicznego, z dziedziny terapii uzależnień oraz innych specjalistów	Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Punkt Interwencji Kryzysowej, Poradnia Terapii Uzależnień, Punkt Edukacyjno-Konsultacyjny, placówki oświatowe	2016-2018
	Objęcie opieką psychologiczną rodzin borykających się z trudnościami w realizacji swoich naturalnych funkcji	Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Poradnia Terapii Uzależnień	2016-2018
	Zagwarantowanie dostępności pomocy specjalistycznej w trybie interwencyjnym w przypadku kryzysów życiowych i sytuacji nagłych.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Punkt Interwencji Kryzysowej, Punkt – Informacyjno- Konsultacyjny	2016-2018

Rozdział 6.

Adresaci Programu

Program adresowany jest do wszystkich rodzin z terenu gminy Sandomierz, ze szczególnym uwzględnieniem środowisk borykających się z różnego rodzaju problemami zakłócającymi realizację funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Rozdział 7.

Realizatorzy programu

Opracowanie i realizacja 3- letnich gminnych programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy, a tym samym zobowiązuje jednostki samorządowe do realizacji celów w nim zawartych oraz do stymulowania i ukierunkowywania działań na rzecz dziecka i rodziny.

Koordynatorem Programu Wspierania Rodziny jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu. Realizatorami programu są następujące instytucje i organizacje:

- Urząd Miejski;
- Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Komenda Powiatowa Policji;
- Zespół Interdyscyplinarny;
- Świetlice Socjoterapeutyczne („Bajka” „Przystań”);
- Środowiskowy Dom Samopomocy;
- Punkt Interwencji Kryzysowej;
- Punkt Edukacyjno- Konsultacyjny;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Placówki oświatowe;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna;
- Zespół kuratorski przy Sądzie Rejonowym w Sandomierzu;
- Poradnia Terapii Uzależnień;
- Miejski Ośrodek Rozwoju Osobistego;
- Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża;
- Lokalne stowarzyszenia i organizacje.

Rozdział 8.

Źródło finansowania

Realizacja działań zawierających się w celach Gminnego Programu Wspierania Rodziny będzie finansowana ze środków zaplanowanych w corocznych budżetach. Działania w ramach Programu, które będą zlecane organizacjom pozarządowym będą uwarunkowane wielkością środków finansowych przewidzianych w budżecie gminy oraz własną kondycją finansową tych organizacji. Istnieje również możliwość pozyskiwania dodatkowych środków na realizację działań w ramach konkursów ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz w ramach dotacji z Unii Europejskiej.

Rozdział 9.

Monitoring realizacji programu

Podmioty zaangażowane w realizację programu składają w terminie do 31 stycznia do Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej sprawozdania z realizacji programu. Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu w terminie do 31 marca każdego roku przedkłada Radzie Miasta sprawozdanie z realizacji programu, sporządzone na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań.